

התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר

ע"י ב"כ עו"ד ד"ר אליעד שרגא ו/או תומר

נאור ו/או זהר אלטמן-רפאל ו/או שקד בן

עמי ו/או אלון ספיר

מרחוב יפו 208 ירושלים, ת.ד. 4207

ירושלים 91043

טל': 02-5000073

פקס': 02-5000076

העו

תרת

- נ ג ד -

- 1. שר המשפטים, חה"כ אמיר אוחנה**
- 2. היועץ המשפטי לממשלה, ד"ר עו"ד אביחי מנדלבליט**
- 3. נציב שירות המדינה, פרופ' דניאל הרשקוביץ**

ע"י ב"כ עוה"ד מפרקליטות המדינה
רחוב צאלח א-דין 29, ירושלים
טל' : 02-6466590
פקס': 02-6467011
- 4. עו"ד אמי פלמור**

ממשרד המשפטים

רחוב צאלח א-דין 29,
ירושלים
טל' : 02-6466590
פקס': 02-6467011

5. עו"ד אופיר כהן

ת.ד 4061,
אשדוד 77140
טל' : 08-8523113
פקס': 08-8523022

המשיבים

עתירה למתן צווים על-תנאי

בקשה למתן צווי ביניים

ובקשה לקביעת דיון דחוף

1. מוגשת בזאת עתירה לבית משפט נכבד זה, ליתן כנגד המשיבים **צווים על תנאי** כדלקמן:

1.1 **צו על תנאי כנגד המשיב 1**, המורה לו להתייצב ולנמק **מדוע זה לא ישוב בו מפיטורי המשיבה 5, מנכ"לית משרד המשפטים**, וזאת לנוכח הנימוקים הבאים, ביחד ולחוד:

1.1.1 נוכח האמור בהנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 1.1501 שכותרתה "מינויים בתקופת בחירות", ולפיה **על שר המכהן בתקופת בחירות להימנע מהחלפת מנכ"ל המשרד למעט במקרים חריגים ביותר** וכאשר קיים צורך חיוני ודחוף בלבד - המבוססת על ההלכה הפסוקה וארוכת השנים של בית משפט נכבד זה, ולאור העובדה שהמקרה דנא אינו מקרה חריג, בוודאי ובוודאי שאינו חריג ביותר, ושהנסיבות אינן מקימות צורך חיוני ודחוף להחלפת מנכ"ל. נהפוך הוא.

1.1.2. נוכח האמור בהנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 1.1501 שכותרתה "מינויים בתקופת בחירות", ולפיה על שר המכהן בתקופת בחירות ואשר מעוניין להחליף את מנכ"ל המשרד, **לקבל את אישור נציב שירות המדינה אשר השתכנע כי אין מנוס מהחלפת המנכ"ל לשם תפקודו התקין של המשרד, ולנוכח כך שאישור שכזה לא ניתן במועד פיטוריה של המשיבה 5, ובכך ישנה חריגה מסמכות, ההופכת את הפיטורין לבטלים מעיקרם.**

1.1.3. לנוכח היות המשיב 1 שר זמני אשר מונה על ידי ממשלת מעבר ועל פי הוראות סעיף 30(ד) לחוק יסוד: הממשלה מינויו לא הובא לאישור הכנסת, ואשר מנוע מעצם היותו שר זמני בממשלת מעבר ובתקופת בחירות מקידום מהלכי מדיניות ארוכי טווח.

1.1.4. נוכח החשש הכבד שמא הליך פיטורין חסר סבירות קיצוני זה מונע כל כולו משיקולים זרים, משרירות, מחוסר ניקיון כפיים ומחוסר תום לב, וזאת במיוחד לאור היעדר נימוקים ענייניים לביצוע הפיטורין ולנוכח מספר אינדיקציות לכך שהשיקולים בבסיס ההחלטה עניינם החלשת שומרי הסף וגורמים במערכת אכיפת שלטון החוק הנוגעים והקשורים לתיקי החקירה של ראש הממשלה בנימין נתניהו.

1.1.5. נוכח היות ההחלטה בלתי סבירה באופן קיצוני היורד לשורשי ההחלטה, וזאת לאור הפגיעה האנושה באמון הציבור בנבחרי הציבור ומשרתיו, לאור הפגיעה ביציבות ויעילות משרד המשפטים, ולאור היעדר השיקולים הענייניים בבסיס ההחלטה.

1.2. **צו על תנאי כנגד המשיב 1, המורה לו להתייצב ולנמק מדוע זה לא יימנע מלמנות את המשיב 6 לתפקיד מנכ"ל משרד המשפטים, וזאת לנוכח הנימוקים הבאים, ביחד ולחוד:**

1.2.1. נוכח האמור בהנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 1.1501 שכותרתה "מינויים בתקופת בחירות", ולפיה על שר המכהן בתקופת בחירות ואשר מעוניין להחליף את מנכ"ל המשרד, ולאחר שקיבל את אישור נציב שירות הציבור למנות, ככלל, עובד מדינה בכיר כממלא-מקום המנכ"ל, ולנוכח אי עמידתו של המשיב 6 בתנאי סף זה, ולאור העובדה כי בהתנהלותו זו חרג המשיב 1 מסמכותו, דבר ההופך את החלטתו לבטלה מעיקרא.

1.2.2. נוכח האמור בהנחיית היועץ המשפטי לממשלה, הוא המשיב 2 לעתירה זו, מס' 1.1501 שכתרתה "מינויים בתקופת בחירות", ולפיה **על שר המכהן בתקופת בחירות להימנע מהחלפת מנכ"ל המשרד למעט במקרים חריגים ביותר** וכאשר קיים צורך חיוני ודחוף בלבד - המבוססת על ההלכה הפסוקה וארוכת השנים של בית משפט נכבד זה, ולאור העובדה כי מינויו של המשיב 6 שאינו איש המשרד ואין לו לא ניסיון ולא כלים להחליף את המשיבה 5 הופכת את ההחלטה למינוי לבלתי סבירה בצורה קיצונית.

1.2.3. נוכח האמור בהנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 1.1501 שכתרתה "מינויים בתקופת בחירות", ולפיה על שר המכהן בתקופת בחירות ואשר מעוניין להחליף את מנכ"ל המשרד, **לקבל את אישור נציב שירות הציבור אשר השתכנע כי אין מנוס מהחלפת המנכ"ל לשם תפקודו התקין של המשרד**, ולנוכח כך **שאישור זה לא ניתן במועד פיטוריה של המשיבה 5**, דבר ההופך את ההחלטה למחוסרת סמכות, ולכן בטלה מעיקרא.

1.2.4. לנוכח היות המשיב 1 שר זמני אשר מונה על ידי ממשלת מעבר ועל פי הוראות סעיף 30(ד) לחוק יסוד: הממשלה מינויו לא הובא לאישור הכנסת, ואשר מנוע מעצם היותו שר זמני בממשלת מעבר ובתקופת בחירות מקידום מהלכי מדיניות ארוכי טווח.

1.2.5. נוכח החשש הכבד שמא הליך פיטורין זה מונע משיקולים זרים, וזאת לאור היעדר נימוקים ענייניים לביצוע הפיטורין ולנוכח מספר אינדיקציות לכך שהשיקולים בבסיס ההחלטה עניינים החלשת הגורמים במערכת אכיפת החוק הנוגעים לתיקי החקירה של ראש הממשלה.

1.2.6. נוכח היות ההחלטה בלתי סבירה באופן קיצוני היורד לשורשי ההחלטה, וזאת לאור הפגיעה האנושה באמון הציבור בנבחרי הציבור ומשרתיו, לאור הפגיעה ביציבות ויעילות משרד המשפטים, ולאור היעד השיקולים הענייניים בבסיס ההחלטה.

1.3. **צו על תנאי כנגד המשיב 2**, המורה לו להתייצב ולנמק **מדוע זה לא יודיע למשיב 1 כי בעת הזו הוא מנוע מלפטר את המשיבה 5 מתפקיד מנכ"לית משרד המשפטים** וזאת מתוך הנימוקים האמורים לעיל בס"ק 1.1.1-1.1.5.

- 1.4. **צו על תנאי כנגד המשיב 2**, המורה לו להתייצב ולנמק מדוע זה לא יודיע למשיב 1 כי בעת הזו הוא מנוע מלמנות את המשיב 6 לתפקיד מנכ"ל משרד המשפטים וזאת מתוך הנימוקים האמורים לעיל בס"ק 1.2.1-1.2.5.
- 1.5. **צו על תנאי כנגד המשיב 3**, המורה לו להתייצב ולנמק מדוע זה לא יודיע למשיב 1 כי בעת הזו הוא מנוע מלפטר את המשיבה 5 מתפקיד מנכ"לית משרד המשפטים וזאת מתוך הנימוקים האמורים לעיל בס"ק 1.1.1-1.1.5.
- 1.6. **צו על תנאי כנגד המשיב 3** המורה לו להתייצב ולנמק מדוע זה לא יודיע למשיב 1 כי בעת הזו הוא מנוע מלמנות את המשיב 6 לתפקיד מנכ"ל משרד המשפטים וזאת מתוך הנימוקים האמורים לעיל בס"ק 1.2.1-1.2.5.
2. כמו כן, תתכבד העותרת לבקש מבית המשפט הנכבד להוציא מלפניו צווי ביניים, ולחילופין, צווי ביניים ארעיים עד לדיון בעתירה, כדלקמן:
- 2.1. **צו ביניים כנגד המשיב 1**, המורה על השהיית כניסתם לתוקף של פיסורי המשיבה 5 עד להכרעה בעתירה זו - וזאת על מנת למנוע פגיעה בלתי הפיכה בכהונתה הרציפה של המשיבה 5 שתהווה כאמור הפרה חמורה של הכללים המפורשים להפסקת כהונה של מנכ"לית משרד ממשלתי על פי הנחיות היועמ"ש וההלכה הפסוקה.
- 2.2. **צו ביניים כנגד המשיב 1**, המורה על השהיית כניסתו לתפקיד של המשיב 6 עד להכרעה בעתירה זו - אף זאת על מנת למנוע פגיעה בלתי הפיכה בכהונתה הרציפה של המשיבה 5 שתהווה כאמור הפרה חמורה של הכללים המפורשים להפסקת כהונה של מנכ"לית משרד ממשלתי על פי הנחיות היועמ"ש וההלכה הפסוקה.
- 2.3. **צו ביניים כנגד המשיב 3**, המורה לו **שלא לדון בבקשתו של המשיב 1 לפטר את המשיבה 5, ולרבות להימנע מלכנס את וועדת החריגים בנציבות שירות המדינה עד להכרעה בעתירה זו**. וזאת על מנת למנוע פגיעה בלתי הפיכה בהנחיות הברורות ובמעמדה של נציבות שירות המדינה ולנוכח התנהלותו של המשיב 1 אשר קידם את הליך הפיטורין ללא שקיבל את אישורו הנדרש של המשיב 3 ובניגוד לכללי המנהל התקין.
3. הכלל הוא כי צו ביניים נועד לשמר את המצב הקיים ולמנוע נזקים בלתי-הפיכים

[ר' לעניין זה למשל ספרו של א' סאמרלי, **סעדים זמניים**, הוצאת "אוצר המשפט" כרך א', עמ' 3 (2005)].

4. מטרתה של הבקשה למתן צווי ביניים וצווים ארעיים היא לשמור על המצב הקיים, **ולמנוע את פיטוריה של המשיבה 5 ולמנוע גרימת נזק בלתי הפיך במשרד בו היא מכהנת**, וזאת היות ועניינה של העתירה בקבלת החלטות תוך חריגה מסמכות, תוך שקילת שיקולים זרים, ובחוסר סבירות קיצוני. יובהר, כי קיים חשש מבוסס כי עד אשר תתברר עתירה זו, וככל שלא יינתנו צווי הביניים והצווים הארעיים המבוקשים, יתקיימו חילופי גברא במשרד המשפטים.

5. כידוע, בבואו לבחון את השאלה האם להעניק צו ביניים אם לאו, מאזן בית המשפט הנכבד בין שני שיקולים עיקריים - מאזן הנוחות, וסיכויי העתירה, כאשר למאזן הנוחות מעמד בכורה ברורה בין שני אלה. כך נקבע בבר"מ 8777/06 **מפעלי תחנות בע"מ ואח' נ' הועדה המקומית לתכנון ובניה טבריה ואח'** (פורסם בנבו, 19.11.2006):

"על בית המשפט לשקול בבואו להכריע בבקשה למתן צו ביניים את סיכויי העתירה ואת "מאזן הנוחות" ... שני השיקולים משפיעים האחד על השני... ואולם, אבן הבוחן העיקרית בסופו של יום היא בשיקולי "מאזן הנוחות"."

6. כן מתבקש בזאת בית המשפט הנכבד להורות על קיום דיון דחוף בעתירה, על רקע הצורך לברר בהקדם האפשרי את השאלות העומדות בבסיס עתירה, ונוכח העובדה שמועד סיום כהונתה של המשיבה 5 נקבע לימים הקרובים ובסמוך למועד הגשת עתירה זו.

א. מבוא

1. בחשכת ליל ה-22.07.2019 התקבלה החלטה נואלת על ידי המשיב 1, להעביר מתפקידה לאלתר את המשיבה 4, החלטה שכל תכליתה היא לפגוע בשומרי הסף אשר מופקדים בהווה, ואשר יהיו מופקדים בעתיד, על מיצוי הדין בפרשותיו של ראש הממשלה.

- 2.** החלטה שנעשתה כאמור באישון לילה, בחיפזון, בניגוד להנחיות היועץ המשפטי לממשלה, הלא הוא המשיב 2, מבלי לקבל את אישורו של המשיב 3 כפי המתחייב על פי כל דין
- 3.** החלטה שהתקבלה על ידי שר זמני, אשר מונה בממשלת מעבר זמנית וחריגה בקיומה, מבלי שמינויו קיבל את אישורה של הכנסת. שר זמני, שכל הנראה, לאחר הבחירות בעוד כמספר שבועות, לא יישאר בתפקידו, ובוודאי בעת הזו - עת בחירות בה חלות עליו מגבלות רבות מעצם היותו שר בממשלת מעבר - לא יכול להוציא לפועל מדיניות ארוכת טווח.
- 4.** הנה, עתירה זו עוסקת בהחלטתו החריגה של המשיב 1 שבוודאי אינה נופלת בגדר "מקרה חריג ביותר" המחייב החלפת מנכ"ל בתקופה רגישה זו, בניגוד להנחיות ובניגוד לכללי המנהל התקין, ובפרט ובמיוחד שההחלטה התמוהה החורגת מסמכות ובלתי סבירה בצורה קיצונית זאת, אינה מנומקת ואינה מוסברת.
- 5.** העותרת תטען כי החלטה זו שהתקבלה בתקופה רגישה, ומבלי שעברה את ההליך המנהלי הסדור, התקבלה בחוסר סמכות, ומתוך שיקולים זרים שאינם ממן העניין, ועל כן דינה אחד - בטלות.
- 6.** העותרת תבקש מבית המשפט הנכבד ליתן את הצווים המופיעים ברישא לעתירה ולעשותם מוחלטים, וכן ליתן את צווי הביניים וזאת עד אשר תוכרע העתירה, ועל מנת שלא תעמוד העותרת אל מול שוקת שבורה ואל מול מעשה עשוי בסיומו של ההליך.
- 7.** כל זאת, מתוך הנימוקים שלהלן

ב. הצדדים - להשלים

העותרת:

העותרת הינה עמותה, רשומה כדין, אשר חרטה על דיגלה שמירה על טוהר המידות בשירות הציבורי, עידוד ערכי שלטון החוק, שירוש נורמות בלתי ראויות במנהל הציבורי והשרשת נורמות ראויות של מנהל ציבורי תקין.

המשיבים:

1. המשיב 1 הוא שר המשפטים, חה"כ אמיר אוחנה, אשר מונה לתפקידו ביום 05.06.2019 בהחלטת ממשלה על ידי ממשלת המעבר ומבלי שנדרש לכך אישור הכנסת, וביום 23.07.2019 הודיע על סיום העסקתה של המשיבה 4, עוה"ד אמי פלמור, כמנכ"לית משרד המשפטים.
2. המשיב 2, הוא היועץ המשפטי לממשלה הד"ר אביחי מנדלבלט, הגורם המוסמך ליועץ לממשלה ולהנחותה, ובכלל כך, אמון הוא על פרסום הנחיות הנוגעות לתפקודה התקין של הרשות המבצעת וכן על מתן חוות דעת משפטיות על פעולותיה של הרשות המבצעת.
3. המשיב 3 הוא נציב שירות המדינה, מר דניאל הרשקוביץ, אשר עומד בראש נציבות שירות המדינה, שהינה היחידה הממשלתית האמונה על העסקתם של עובדי המדינה, ואשר על פי הנחיית היועץ המשפטי לממשלה, בסמכותו לאשר מינוי מנכ"ל חדש למשרד ממשלתי בתקופת בחירות, במקרים נדירים, ולאחר ששוכנע כי אין מנוס מהחלפת המנכ"ל לשם תפקודו התקין של המשרד.
4. המשיבה 4 היא מנכ"לית משרד המשפטים, עוה"ד אמי פלמור, אשר מכהנת בתפקידה מזה כחמש וחצי שנים, ואשר ביום 23.07.2019 פורסם כי היא מסיימת את תפקידה לבקשתו של המשיב 1.
5. המשיב 5 הוא מר אופיר כהן, שהוצג על ידי המשיב 1 למשיב 3 כמועמד מטעמו לתפקיד מנכ"ל משרד המשפטים, לאחר פיטוריה של המשיבה 4 מתפקידה.

ג. התשתית העובדתית

8. כאמור במבוא לעיל, עתירה זו עניינה בהחלטה חריגה ביותר שהתקבלה על ידי המשיב 1, שר זמני בממשלת מעבר חריגה זמנית, בתקופת בחירות עליה חלים נהלים שונים מהם בחר המשיב 1 להתעלם.
9. החלטה אשר נעשתה בניגוד להנחיות המשיב 2, מבלי לקבל את אישורה של ועדת החריגים אצל המשיב 3 - אשר למד על קיומה אך מאמצעי התקשורת - ואשר בבסיסה עומד ריח רע של שיקולים שאינם ממן העניין, ובוודאי אינם שיקולים מקצועיים גרידא העולים כדי "מקרה חריג ביותר" המחייב פגיעה ביציבות המשרד בעת ממשלת מעבר.

10. בפרק זה תעמוד העותרת על השתלשלות העניינים אשר קדמה להדחתה של המשיבה 4 מתפקידה על ידי המשיב 1, ולרבות התנהלותו של המשיב 1, מינוי החריג לתפקיד בתוך ממשלת המעבר, וכן הנסיבות האופפות את החלטתו לפטר את המשיבה 4 ולמנות את המשיב 5 תחתיה.

ג.1. כהונתה של המשיבה 4 כמנכ"לית משרד המשפטים

11. להזכיר, המשיבה 4, שהדחתה היא נשוא עתירה זו, כיהנה במשך למעלה מ-23 שנים במשרד המשפטים, כעובדת ציבור מקצועית, א-מפלגתית וא-פוליטית, במגוון רחב של תפקידים שונים במשרד המשפטים.

12. בין השנים 1996-1999, כיהנה המשיבה 4 כפרקליטה במחלקה הפלילית בפרקליטות המדינה. לאחר מכן, בשנים 2000-2014 עמדה בראש מחלקת החנינות במשרד המשפטים. בנוסף לכך, בשנים אלו עמדה המשיבה 4, בין היתר, בראש ועדות העוסקות באיתור חיילי צה"ל נעדרים, בשחרור אסירים ביטחוניים לרשות הפלסטינית, בזכאות לנפגעי עבירות המתה ובאתיקה רפואית בשירות בתי הסוהר.

13. ביום 01.02.2014 מונתה המשיבה 4 למנכ"לית משרד המשפטים, על ידי שרת המשפטים דאז, חה"כ ציפי לבני, כמינוי מקצועי. בשנת 2015, לאחר סיום תפקידה של השרה לבני, ועם מינויה לתפקיד שרת המשפטים של חה"כ איילת שקד, החליטה השרה להמשיך את כהונתה של המשיבה 4 לכהן בתפקיד כמנכ"לית מקצועית, למשך כל שנות כהונתה של השרה. דבר המעיד כאלף עדים שאכן מדובר במינוי מקצועי, ולא מינוי פוליטי.

14. גם לאחר שפוטרה השרה שקד ראשית חודש יוני 2019, ולאחר שמונה המשיב 1 לתפקיד, הוסיפה המשיבה 4 לכהן בתפקידה תחת השר הזמני וכפי שיפורט להלן, ואשר משום מה לא מצא לנכון לפטרה עם כניסתו לתפקיד.

15. במסגרת תפקידה, הובילה המשיבה 4 רפורמות ומהלכים רבים במשרד המשפטים ובמשרדי הממשלה. ביניהם, רפורמה ארגונית במחלקת ייעוץ וחקיקה; הקימה את המיזם החברתי-ממשלתי למיצוי זכויות "כל-זכות"; הקימה את היחידה הממשלתית לתיאום המאבק בגזענות; הקימה את בתי הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל; קידמה והובילה את הצטרפות מדינת ישראל לארגון FATF הבינלאומי למאבק בהלבנת הון ומימון טרור; הקימה את מערך התובעים החיצוניים במשרד המשפטים וכן הלאה.

16. יתר על כן, עמדה בראש צוותים ממשלתיים מיוחדים כצוות למיגור הגזענות כנגד יוצאי אתיופיה, צוות לצמצום צריכת זנות וצוות להתמודדות עם השלכותיה השליליות של הפוליגמיה בישראל.

17. המשיבה 4 תוארה רבות על ידי בכירי המערכת כמנכ"לית יוזמת, מקצועית ופורצת דרך. היא מזוהה במיוחד עם קידום השקיפות והקשר של משרד המשפטים עם הציבור, וכן כממונה שפעלה רבות לחיזוק וטיפוח ההון האנושי במשרד.

18. בתקופת כהונתה, פותח מערך הדרכה חדש ונחנכו תכניות הדרכה מקצועיות לאלפי עובדי משרד המשפטים. כמו כן, הקימה המשיבה 4 את "פורום משפיעים" לקידום פיתוח מנהיגות צעירה במשרד המשפטים, שזכתה להצלחה גדולה ויושמה לאחר מכן בארגונים נוספים בממשלה. היא מזוהה במיוחד עם קידום תחום הגיוון התעסוקתי, כיוזמת דו"ח לשיקוף מידת המגוון התעסוקתי במשרד, שאומץ על ידי יחידות ממשלתיות נוספות וכן על ידי לשכת נשיא המדינה.

העתק כתבתם של אלה לוי-וינריב ודני זקן "שר המשפטים אמיר אוחנה הדיח את מנכ"לית המשרד אמי פלמור" באתר "גלובס" מיום 23.07.2019 מצורף ומסומן כנספח ע/1

ג.2. מינויו של המשיב 1 לשר המשפטים בממשלת מעבר

19. כשלושה ימים בלבד לאחר כניסתו לתוקף של חוק פיזור הכנסת ה-21, ובעודו מכהן תחת ממשלת מעבר, הכריז ביום 02.06.2019, ראש הממשלה, חה"כ בנימין נתניהו כי החליט על פיטוריה של שרת המשפטים דאז, חה"כ איילת שקד.

העתק כתבתם של אריאל כהנא ויהודה שלזינגר "לאחר פיזור הכנסת: נתניהו פיטר את השרים בנט ושקד" באתר "ישראל היום" מיום 02.06.2019 מצורף ומסומן כנספח ע/2

20. מספר ימים לאחר מכן, ולאחר ביקורת ציבורית על כך שראש הממשלה אוחז בתיק המשפטים, בנוסף לתיקי ממשלה נוספים וחרף העובדה שהוא חשוד במספר תיקים פליליים - ביום 05.06.2019 התקבלה החלטת ממשלה מס' 4602 לפיה הממשלה החליטה למנות את המשיב 1 לשר המשפטים, וזאת על פי סעיף 30(ד) לחוק יסוד: הממשלה, הקובע כי ממשלה המכהנת כממשלת

מעבר רשאית למנות חבר כנסת לשר במקום שר שחדל לכהן, וכי מינוי שר לפי סעיף זה איננו טעון אישורה של הכנסת.

21. החלטת ממשלה זו התקבלה בסבב טלפוני, ולא בישיבת ממשלה סדורה, בהתאם לסעיף 19(א) לתקנון עבודת הממשלה.

העתק החלטת ממשלה מס' 4602 מיום 05.06.2019 מצורף ומסומן כנספח 3/ע

העתק כתבתם של יניר קוזין ואבישי גרינצייג "נתניהו מינה את אמיר אוחנה לשר המשפטים" באתר "מעריב" מיום 03.06.2019 מצורף ומסומן כנספח 4/ע

22. הווה אומר, לעת הזו, תוקף מינויו של המשיב 1 אשר מונה ביום 05.06.2019 לתפקיד שר המשפטים הוא עד להקמתה של ממשלה חדשה, אשר תוקם לאחר הבחירות לכנסת ה-22, שתערכנה ביום 17.09.2019, כלומר, למשך תקופה של כשלושה וחצי עד ארבעה חודשים.

ג.3. המחלוקת בין המשיב 1 למשיבה 4 בעניין קיום מכרז לאיש תפקיד המשנה לפרקליט המדינה לענייני אכיפה כלכלית

23. כשבועיים בלבד לאחר כניסתו של המשיב 1 לתפקידו, פורסמה ידיעה על העברתו של מכתב אנונימי מאת "פרקליטים מודאגים" למשיב 3, ולפיו - מכרז למשנה לפרקליט המדינה לענייני אכיפה כלכלית שפורסם בתחילת אותו החודש (להלן: "המכרז"), הינו מכרז "תפור", לטענת החתומים.

24. לפי אותו מכתב, פרקליט המדינה, עו"ד שי ניצן, "תפר" את המכרז האמור על מנת לקדם את פרקליטת מחוז ת"א (מיסוי וכלכלה), עו"ד ליאת בן-ארי (להלן: "עו"ד בן-ארי"), המנהלת בין היתר את תיקי ראש הממשלה.

25. בתגובה, ביום 23.06.2019 פורסם כי המשיב 3, בהיוועצות עם המשיב 1, הקפיא את המכרז. כמו כן, הוקם צוות מיוחד לבחינת המכרז על מנת לבחון את החששות שעלו מן המכתב האנונימי.

העתק כתבתה של טובה צימוקי "הוקפא הליך מינוי המשנה לפרקליט המדינה" באתר "YNET" מיום 24.06.2019 מצורף ומסומן כנספח 5/ע

26. ביום 02.07.2019 פורסם כי המשיבה 4 שלחה מכתב למשיב 3, במסגרתו דחתה מכל וכל את הטענות על "תפירת" המכרז. לפי האמור במכתב, לא נפל כל פגם בהחלטה לפעול לקידום הליכי המכרז משום שמדובר היה בהחלטה מקצועית ועניינית שאושרה על ידי כלל הגורמים, ובראשם המשיב 3. אי לכך, הבהירה כי הטענה לפיה המכרז "תפור" היא נעדרת יסוד או תימוכין כלשהם.

ג.4. פיטורי המשיבה 4 על ידי המשיב 1 ומינויו של המשיב 5

27. ביום 23.07.2019, כחודש וחצי לאחר כניסת המשיב 1 לתפקיד, פורסם בכלי התקשורת כי הוא ביקש מהמשיבה 5 לעזוב את תפקידה.

28. לטענתו של המשיב 1, כפי שהובאה בכלי התקשורת, פיטוריה של המשיבה 4 היו נדרשים בשל אי הסכמות ואי אמון, במידה שלא יאפשרו לקדם יוזמות במשרד המשפטים ביתר תקופת כהונתו. בנקודה זו יצוין בשנית כי למשיב 1 עומדים לערך עוד כ-3 חודשים עד לסיום מינויו הזמני. עד לסיום מינויו לתפקיד, אין למשיב 1, שום סמכות לקדם יוזמות במשרד המשפטים, וממילא, אין לו גם זמן לכך, לכן, ברור לכל בר בי רב כי המדובר בטענת בוקי סריקי. הא ותו לא.

העתק כתבתו של אביעד גליקמן "אוחנה להרשקוביץ: ביני לפלמור אין את האמון הנדרש לקדם יוזמות" ב"חדשות 13" מיום 24.07.2019 מצורף ומסומן כנספח ע/6

העתק כתבתה של טובה צימוקי "צוות מיוחד יבדוק את המכרז לקידום עו"ד ליאת בן ארי" באתר "YNET" מיום 14.07.2019 מצורף ומסומן כנספח ע/7

ג.4.א. פיטורי המשיבה 4 מתפקיד מנכ"לית משרד המשפטים על ידי המשיב 1 נעשתה ללא יידוע ואישור המשיב 3

29. פיטוריה של המשיבה 4 מתפקידה כמנכ"לית משרד המשפטים ובחירת המשיב 5 כמועמד למלא את מקומה, נעשו, לטענת המשיב 1, **על ידו ועל ידו בלבד**. וכדבריו:

"בשבועות האחרונים שוחחתי עם אמי פלמור באשר לסיום תפקידה, ובשיחות היא הביעה נכונות והסכמה לסיום התפקיד. אין שחר לכל הספקולציות הפרועות בנוגע להחלטה, **שהתקבלה על ידי, ועל ידי בלבד**". [הדגשות הוספו ע"י הח"מ].

30. כך, ועל פי הפרסומים, המשיב 1 העביר את הבקשה בעניין פיטוריה של המשיבה 4 למשרד נציבות שירות המדינה רק בלילה שלפני ההחלטה, יום 22.07.2019. כל שהספיק לעשות המשיב 3 בעניין הוא להעביר את בקשתו לבחינת הצוותים המשפטיים של נציבות שירות המדינה.

31. יתרה מכך, ועל פי האמור בכלי התקשורת, המשיב 3 לא ידע בזמן אמת - וכנדרש על פי דין - על פיטוריה של המשיבה 4, אלא שמע על דבר הדחתה רק **לאחר מעשה**, ומכלי התקשורת, ככל אזרח אחר במדינת ישראל.

העתק כתבתו של אדריאן פילוט "הדחת אמי פלמור: ללא ידיעתו ואישורו של נציב שירות המדינה" באתר "כלכליסט" מיום 23.07.2019 מצורף ומסומן כנספח 8/ע

32. זאת, כאמור, **על אף שידע המשיב 1 את חובתו להיוועץ ואף לקבל את אישור המשיב 3** - ידע ובחר להתעלם מהדין, ולהכריז על פיטוריה של המשיבה 4 באופן עצמאי ומבלי שקיבל את האישורים הנדרשים לכך.

33. בהמשך אותו היום, **ובדיעבד**, פרסם המשיב 2, היועץ המשפטי לממשלה, הודעה לגבי הפיטורין, בה נטען כי ישנם קשיים משפטיים בהחלטתו של המשיב 1 להחליף את מנכ"ל משרדו בכהונתו הקצרה, ובתקופת בחירות, אך תיאורטית - אין מניעה משפטית לכך.

34. לצד זאת, הדגיש המשיב 2 כי על המשיב 1 לקבל את אישורו של המשיב 3 לפיטורין ולמהלך החלפת מנכ"ל, וככל שיאושר המהלך, המועמד החדש לתפקיד ייבחן על ידי ועדת מינויים בראשות המשיב 3, כמעוגן בדין.

העתק כתבתה של רויטל חובל "היועמ"ש אישר לאוחנה לפטר את אמי פלמור: ישנם קשיים משפטיים - אך אין מניעה" באתר "הארץ" מיום 23.07.2019 מצורף ומסומן כנספח 9/ע

35. ביום 24.07.2019, פרסמה היועצת המשפטית של משרד המשפטים, עו"ד לאה רקובר, את חוות דעתה הנוגעת להדחת המשיבה 4 ובה קבעה כי לא קיימת כל מניעה משפטית עקרונית להחלפת מנכ"ל המשרד על ידי המשיב 1 בהתקיימותם של שני תנאים מצטברים - הבעת אי אמון של המשיב 1 במשיבה 4, והסכמתה של המשיבה 4 להחלפתה.

העתק כתבתה של טובה צימוקי "יועצת משרד המשפטים מאשרת את הדחת המנכ"לית: אין מניעה משפטית" באתר "YNET" מיום 24.07.2019 מצורף ומסומן כנספח ע/10

36. בהמשך להודעה על הדחתה של המשיבה 4 על ידי המשיב 1, פנה המשיב 1 לנציבות שירות המדינה בבקשה למנות את המשיב 5 למנכ"ל משרד המשפטים החדש.

37. ככל שהשיגה ידה של העותרת לבדוק, ומתוך פרסומים שנעשו בכלי התקשורת עולה כי המשיב 5 הינו סגן אלוף במילואים, ממייסדי עמותה למען משרתי מילואים, **אשר אינו משרת בהווה בשירות המדינה כעובד ציבור.**

38. בכך, עליו לקבל את אישור ועדת החריגים למינויים בכירים בשירות המדינה בתקופת בחירות, בהתאם לדין ולהנחיות היועץ המשפטי לממשלה.

העתק כתבתה של טובה צימוקי "באופוזיציה תוקפים, אמיר אוחנה עונה: אין שחר לספקולציות" באתר "YNET" מיום 23.07.2019 מצורף ומסומן כנספח ע/11

39. הנה כי כן, במה שמצטייר כמהלך בזק אשר לא עבר את המסננות הדרושות ואת שומרי הסף הרלוונטיים המחויבים על פי דין לבחון את הליך הפיטורין ואת מינויו של המחליף, הודחה המשיבה 4 מתפקידה.

40. על אף האמור בחוות דעתה של היועצת המשפטית ולאור הנסיבות, סבורה העותרת כי בעת האחרונה וכן בעתיד הקרוב התרחשו וצפויים להתרחש מספר אירועים המעלים חשש כבד לקיומם של שיקולים נוספים - שאינם ממן העניין - בגינם הודחה המשיבה 4, וכפי שיוסבר להלן.

ג.4.ב. פיטורי המשיבה 4 על ידי המשיב 1 נעשים בסמוך לסיום כהונתו של פרקליט המדינה ומינויו של פרקליט מדינה חדש

41. כהונתו של פרקליט המדינה בהווה, עו"ד שי ניצן (להלן: "פרקליט המדינה"), תמה בחודש דצמבר 2019. מכאן, שהליך איתור פרקליט מדינה חדש יחל בקרוב.

42. בהתאם להחלטות הממשלה מס' 1585 מיום 29.02.2004, ומס' 2077 מיום 22.07.2007, איתור מועמדים למשרת פרקליט המדינה יתבצע על ידי ועדת איתור מיוחדת, שבשורתיה ישבו היועץ המשפטי לממשלה, נציב שירות המדינה,

מנכ"ל משרד המשפטים, נציג עו"ד בעל מומחיות בתחום דיני העונשין והמשפט, ואיש אקדמיה הבקיא בדיני העונשין והמשפט הציבורי.

העתק החלטת הממשלה מס' 1585 מיום 29.02.2004 מצורף ומסומן כנספח ע/12

העתק החלטת הממשלה מס' 2077 מיום 22.07.2007 מצורף ומסומן כנספח ע/13

43. הנה כי כן, עד אתמול - וכל עוד לא נאמר אחרת - התעתדה המשיבה 4 לכהן, במסגרת תפקידה, בוועדה לבחירת מועמדים לתפקיד פרקליט המדינה החדש, אשר אמורה להתאסף בקרוב.

44. זו העת לציין כי אותו פרקליט מדינה העתיד להתמנות, עשוי להיות פרקליט המדינה הראשון בהיסטורית מדינת ישראל **אשר ינהל הליך דיוני נגד ראש ממשלה מכהן**. זאת, מאחר ומינויו ייכנס לפועל כחודשיים לאחר מועד השימוע הנוכחי של ראש הממשלה, אשר אמור להתקיים בחודש אוקטובר הקרוב.

45. יצוין, כי בעבר הוזכר במספר פרסומים כי ראש הממשלה נתניהו התבטא כנגד פרקליט המדינה הנוכחי וכנגד פרקליטת המחוז עוה"ד בן ארי בטענה כי אלו נוקטים קו "ניצי" בתיקו הפליליים.

העתק כתבתן של טל שניידר וחן מענית "נתניהו תוקף את שי ניצן וליאת בן-ארי: דחפו להאשים אותי" באתר "גלובס" מיום 28.02.2019 מצורף ומסומן כנספח ע/14

46. כזכור, המשיב 1 מונה כמינוי אישי של ראש הממשלה נתניהו, מבלי שמינוי זה הובא לאישור הכנסת, הוא חבר מפלגתו ומקורבו.

ג.4.ג.פיטוריה של המשיבה 4 על ידי המשיב 1 נעשו בסמוך לפרסום מידע "שלילי" על המשיבה 4, על ידי בנו של ראש הממשלה, מר יאיר נתניהו

47. ביום 21.07.2019 שיתף יאיר נתניהו, בנו של ראש הממשלה, פוסט ברשת הפייסבוק (אשר הוסר מהרשתות החברתיות מאז) שפורסם על ידי Atta Farhat, ובו נאמר:

**"הידעתם שאיילת שקד מינתה אשת שמאל למנכ"לית
משרד המשפטים, העוזרת לשעבר של זהבה גלאון, אמי
פלמור. שתפו כי הפעם לא שורפים קולות ימין."**

**העתק הפוסט ששותף בפרופיל האישי של יאיר נתניהו ברשת פייסבוק מיום
21.06.2019 מצורף ומסומן כנספח ע/15**

48. יצוין, כי ככל שהשיגה ידה של העותרת לבדוק, עלה כי המשיבה 4, שאינה
נבחרת ציבור כי אם עובדת ציבור, היא אינה דמות המוזכרת בפרסומיו של יאיר
נתניהו ברשתות החברתיות, וגם לא בפרסומי נבחרי ציבור אחרים.

ג.5. מיצוי הליכים מטעם העותרת

49. ביום 23.07.2019 מיד לאחר דבר פרסומה של ההדחה, פנתה העותרת
במכתב למשיבים 2,1 ו-3 עקב פיטורי המשיבה 4 מתפקידה כמנכ"לית משרד
המשפטים, בתקופת בחירות.

50. במכתבה טענה העותרת כי מהלך זה נוגד את הנחיות היועץ המשפטי לממשלה,
אינו ראוי ואף עולה כדי פגיעה במנהל התקין. במכתבה פירטה העותרת את
הטעמים המשפטיים בגינם מדובר במהלך פסול, תוך ציטוט הנחית היועץ
המשפטי לממשלה מס' 1.1501 בה מעוגן האיסור, ופסיקה רלוונטית.

51. העותרת פנתה במכתבה למשיבים האמורים בדרישה כי המשיב 1 יחזור בו
מפיטוריה של המשיבה 4, ובשל הדחיפות וחשיבות העניין הדגישה כי אם לא
תיענה בתוך 24 שעות, תשקול את המשך צעדיה, לרבות המשפטיים.

**העתק מכתב העותרת למשיבים 3,2,1 מיום 23.07.2019 מצורף ומסומן
כנספח ע/16**

52. משהתעלמו המשיבים 2,1 ו-3 מהמכתב ולא נענו לו, ובשל הדחיפות והחשיבות
של הסוגיה נשוא עתירה זו, לא נותר בידי העותרת אלא לפנות לבית המשפט
הנכבד לעתור לקבלת הסעדים המבוקשים בעתירה, ולרבות בקשה לצו הביניים
וקיומו של דיון דחוף, וזאת לאור העילות אשר יפורטו להלן בחלקה המשפטית של
עתירה זו.

ד. טיעון משפטי

ד.1. התשתית הנורמטיבית

53. בראשית הדברים, ובטרם תצלול אלי תוככי הטיעון המשפטי, תבקש העותרת לעמוד בקצרה על הדין הקיים וההלכה הפסוקה לפיהם על ממשלת מעבר חל **איסור כמעט מוחלט** לפטר ולבצע מינויים לתפקידים בכירים במשרדים, ובפרט ובמיוחד לתפקיד מנכ"ל משרד ממשלתי.

54. הדבר נכון שבעתים, שעה שהמשיב 1 ביצע את המהלך כאשר הוא עצמו מונה לתפקידו בתקופת בחירות, באופן זמני בלבד, עד להקמת ממשלת ישראל ה-35 ועד למינוי שר משפטים קבוע, לאחר ששרת המשפטים הקודמת, הגב' איילת שקד, פוטרה בתקופת בחירות על ידי ראש הממשלה.

ד.1.א. מינויים בתקופת בחירות ובתקופת ממשלת מעבר

55. כחוט השני, ובפסיקה מעוגנת היטב התבססה ההלכה לפיה **בתקופת בחירות, כאשר הממשלה המכהנת היא ממשלת מעבר חל עליה איסור לבצע מינויים לתפקידים בשירות הציבורי, אלא כאשר המדובר בצורך חיוני ודחוף.**

56. הלכה זו פורטה והוסברה על ידי כב' השופטת פרוקצ'יה בבג"ץ 8815/05 **לנדשטיין נ' שפיגלר** (פורסם בנבו, 26.12.2005) (להלן: "**פס"ד לנדשטיין**") בפס' 9-10 לפסק דינה:

"עקרון האיזון הנדרש בין איפוק לעשייה בעת שלטון מעבר מוצא את ביטויו, בין היתר, בתחום המינויים לתפקידים **ציבוריים, מקום שמעורבים בכך גורמים פוליטיים שמעמדם המשפטי ערב הבחירות ניזון ממעמדה המיוחד של ממשלת מעבר, וגורלם בממשל הבא, שלאחר הבחירות, אינו ידוע. בגדר האיזונים הנדרשים בתחום זה, וככלל, נתקבלה ההשקפה כי ראוי הוא כי מינויים לתפקידים בשירות הציבורי לא יבוצעו בידי גורמי ממשל אלה אלא ימתינו עד לכינון ממשל חדש, אלא מקום שיש באיוש תפקיד מסוים צורך חיוני של ממש אשר אם לא יענה, יצור חלל העלול לפגוע באינטרס ציבורי חשוב. בהקשר זה, די אף במראית פני הדברים, העלולה להעלות חשד או ספק לפגם בהליך המינוי, כדי להצדיק בדרך כלל הימנעות ממנו בתקופה של "בין השמשות" השלטוני, נוכח הפגיעה העלולה להיגרם**

בכך לאימון הציבור, גם אם, לגופו, לא דבק בהליך פסול מהותי. מנגד, מקום שעולה צורך חיוני באיוש משרה ציבורית, **ולא ניתן למצוא לכך פתרון זמני חלופי**, עשוי הכורח האמור להכריע את הכף ולהכשיר הליך מינוי גם בעת שלטון מעבר. כמו כן, מינוי לתפקיד ציבורי, הנעשה בידי גורם ממנה המנותק לחלוטין מהמישור הפוליטי, ואינו מושפע כלל מקיומן של בחירות קרבות ומשינויי שלטון צפוי, עשוי אף הוא לעמוד במבחן הסבירות אם יעשה בתקופת המעבר".

57. מובן מאליו כי בענייננו מדובר במינוי בידי גורם שאינו מנותק כלל מהמישור הפוליטי, ומושפע במיוחד מקיומן של בחירות קרבות ושינויי שלטון. בתוך כך יש לציין שיקולים קואליציוניים שבגינם קשה לדמיין מצב שבו השר אוחנה (מקום 20 ברשימת הליכוד לכנסת ה-21) ימשיך לכהן בתפקידו כשר המשפטים גם לאחר הבחירות הקרובות, אף אם הרכב הממשלה ה-35 יהיה דומה לזה של הממשלה האחרונה שקיבלה את אמון הכנסת ה-20.

58. ניתן ללמוד מהאמור לעיל בפסק דין **לנדשטיין**, כי נקודת המוצא בזמן ממשלת מעבר היא "הקפאה" של המצב הקיים, וכן כי מוטל **נטל כבד ביותר** על מנת להצדיק סטייה מנקודת מוצא זו: אך ורק אם קיים "**צורך חיוני של ממש**"; לא ניתן למצוא כל פתרון זמני; ואף די במראית פני הדברים כדי להצדיק הימנעות מסטייה שכזו – הווה אומר, הנטל כה כבד שאפילו אילו לא דבק בהליך כל פסול, מצופה היה מהמשיב 1 להימנע מפיטורי המשיבה 4 לנוכח הפגיעה בכך באמון הציבור.

59. ויוטעם, פסק הדין בעניין **לנדשטיין** עסק במצב של איוש תפקיד ריק, ולעומת זאת, בענייננו אין כל סיבה כי "יווצר חלל העלול לפגוע באינטרס ציבורי חשוב" – שכן המשיבה 4, שכפי שתואר לעיל, מינויה לתפקידה הוא מקצועי לעילא ולעילא, מוכשרת ומזומנת להמשיך בתפקידה עד לכינונה של ממשלה קבועה ולא נוצר כל "חלל תפקודי".

60. על נקודת מוצא זו עמדה גם כבוד הנשיאה מ' נאור בבג"ץ 1004/15 **התנועה למשילות ודמוקרטיה נ' השר לבטחון פנים** (פורסם בנבו, 01.04.2015) (בפס' 14 לפסק דינה של הנשיאה נאור). בפסק דינה אף הטעימה שמדובר בתקופה בה **מתחם הסבירות הניתן לממשלה הינו מצומצם** בדיוק בהקשרים אלו:

"סעיף 30 לחוק-יסוד: הממשלה קובע את עקרון רציפות הממשלה. מכאן שמבחינה עקרונית כל הסמכויות העומדות לממשלה ולשריה ב"ימים רגילים" עומדות לה גם בתקופת בחירות... יחד עם זאת, **מתחם הסבירות בהפעלת הסמכויות העומדות לממשלה ולחבריה הוא מצומצם יותר בתקופת בחירות.** הדבר נכון במיוחד במקרה כמו זה העומד לפנינו בו כבר התקיימו הבחירות ואנו נמצאים ערב הקמתה של ממשלה חדשה. במקרה כזה **הממשלה הנוכחית, היא הממשלה ה-33, משמשת כיום בתפקידה אך ורק מכוחו של עקרון רציפות הממשלה ולמעשה אין היא נהנית יותר מאמון הציבור והכנסת...** על רקע זה נקבע בפסיקותיו של בית משפט זה כי בהחלטותיהם על הממשלה ושריה לאזן בין הצורך באיפוק בתקופת בחירות לבין חובתם למלא את תפקידיהם השונים, במיוחד כאשר קיים צורך ציבורי בעשייה (עניין וייס, עמודים 469-470; עניין לנדשטיין, פסקה 9 לפסק דינה של השופטת פרוקצ'יה). במובן זה, שאלת השימוש בסמכות הממשלה והשרים בענייני מינויים בתקופת בחירות, ובהם גם מינויים של בכירים כגון מפכ"ל המשטרה, היא אך מקרה פרטי של שאלת השימוש בסמכויות אחרות העומדות לממשלה בתקופת בחירות.

נקודת המוצא, כך נקבע בפסיקה, היא שכלל יש להימנע במהלך תקופת בחירות מאיוש תפקידים ציבוריים."

61. זאת ועוד, הנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס 1.1501 שכתרתה "מינויים בתקופת בחירות" (להלן: "ההנחיה"; "הנחיית היועץ המשפטי לממשלה"), סקרה, ביססה ועיגנה את הפסיקה הרלוונטית לעניין מינויים במהלך תקופת בחירות בהנחיות מחייבות, ובכך התוותה את אמות המידה המאזנות בין השיקולים להגבלת המינויים ערב בחירות עד לכינון ממשלה חדשה, לבין הצורך למנוע פגיעה בעבודה השוטפת של רשויות השלטון.

62. תכלית ההגבלה על פי ההנחיה והפסיקה, הינה כפולה. הסיבה הראשונה להגבלה על מינויים בתקופת בחירות, הינה שממשלת מעבר **איננה פועלת עוד מכוח אמון הכנסת** אלא מכוח עקרון הרציפות עד לכינונה של ממשלה חדשה.

השנייה, קיומו של חשש מוגבר לכריכת שיקולים מפלגתיים ואישיים בהליכי מינוי ערב בחירות, ובכלל כן חשש מוגבר לניגוד עניינים ולהעדפת אינטרסים מפלגתיים על פני האינטרס הציבורי (ההנחיה, בעמ' 2). אין כל ספק כי בענייננו, שתי התכליות האמורות מחייבות מניעת המהלך של פיטורי המשיבה 4 על ידי המשיב 1 ומינוי מנכ"ל חדש תחתיה, כפי שנרחיב במורד עתירה זו.

63. במסגרת האיזון הנדרש בין הצורך הפוטנציאלי במינוי לתכליות חשובות אלו, כן קובעת ההנחיה, ראוי לתת משקל לאינדיקציות הבאות: בכירות המשרה ולאופייה, לרבות אם היא כוללת סמכויות סטטוטוריות; קיומה של אפשרות להאריך כהונה של בעל תפקיד מכהן או לאישה על-ידי ממלא מקום במינוי זמני; קיומו של הליך מקצועי לאיוש המשרה; וכן המועד שבו מתעורר הצורך במינוי במסגרת תקופת הבחירות (ההנחיה, בעמ' 2).

64. למעשה, כמעט כל שיקול המוזכר בהנחיה ככזה שיכול להטות את הכף בעד חילופי בעלי תפקידים במקרים מסוימים, כאשר מיושם לענייננו מחייב **ביתר שאת** ובבירור את המסקנה כי יש פסול משמעותי בהחלפת המשיבה 4 בעת הזו.

הנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 1.1501, מצורפת ומסומנת כנספח ע/

17

65. כידוע, בהתאם לנוהג החוקתי שהתגבש במדינת ישראל, קבעה ההלכה הפסוקה כי היועץ המשפטי לממשלה הוא גם הפרשן המוסמך של הדין **בעבור הרשות המבצעת**, ופרשנותו זו מחייבת את רשויות המדינה ומשקפת בעבורן את המצב המשפטי (בג"ץ 4267/93 **אמיתי - אזרחים למען מינהל תקין וטוהר המידות ואח' נ' ראש ממשלת ישראל ואח'**, פ"ד מז(5) 441, בעמ' 473); בג"ץ 3094/93 **התנועה למען איכות השלטון בישראל ואח' נ' ממשלת ישראל ואח'**, פ"ד מז(5) 404, 425; פרופ' יצחק זמיר בספרו **"היועץ המשפטי לממשלה והמאבק על חוקיות השלטון"**, בעמ' 417). בענייננו הדברים אמורים במצב שהיועץ המשפטי לממשלה בהנחיותיו סיפק פרשנות ואמות מידה שעל פיהם על השר לפעול, אך המשיב 1 בבירור לא צעד בדרך זו.

66. עוד יצוין כי בפסק דין **לנדשטיין** נכתב במפורש כי על הניתוח המשפטי בכל מקרה לגופו לצאת מנקודת הנחה לפיה **היקף ההתערבות השיפוטית בסוגיות מינויים בשירות הציבורי הינו רחב במיוחד**, בפס' 8 לפסק דינה של השופטת פרוקצ'יה:

"חשיבותם ומרכזיותם של הליכי המינוי והבחירה התקינים בשירות הציבורי הביאו להפעלת ביקורת שיפוטית הדוקה של בית משפט זה על תחום זה של פעילות הרשות השלטונית. בית המשפט הגבוה לצדק נדרש כבר מקדמת דנא, ועל דרך השיגרה, לבחינת תקינותם של מינויים בשירות הציבורי ולפיקוח הדוק על פעולתן של רשויות השלטון בתחום זה. פיקוח זה הוא ערובה חשובה לאיושם של תפקידים ציבוריים בידי אנשים כשירים לכך מבחינת רמתם המקצועית והאישית. הוא מסייע ביישום החובה להפעיל שיקולים ענייניים והאיסור על ניגודי עניינים במהלך המינויים. הוא תורם לשמירת טוהר המידות בשירות הציבורי ולהגנה על דמותו בעיני הציבור (זמיר, מינויים פוליטיים, משפטים כ', 1990, עמ' 19, 23).

ד.1.ב. ומן הכלל אל הפרט - מינוי מנכ"ל משרד בתקופת ממשלת מעבר

67. בהמשך לאמור לעיל, הנחיית היועץ המשפטי לממשלה אף מתייחסת באופן ישיר וספציפי למינוי מנכ"לים במשרדי ממשלה. על פי הקבוע בהנחיה, בעמ' 5:

"מינוי מנכ"לים: ככלל, על שר המכהן בתקופת בחירות להימנע מהחלפת מנכ"ל המשרד. אמנם, דרך-כלל, שר רשאי למנות מנכ"ל בהתאם לשיקול-דעתו, בכפוף לבדיקת כישורי המועמד, כמו גם לסיים את כהונתו; מדובר במינוי אישי של השר, ושרים אכן נוהגים לעתים להחליף את מנכ"ל המשרד עם כניסתם לתפקיד, או בסמוך לאחר מכן. עם זאת, המנכ"ל הוא הדרג המקצועי הבכיר במשרד ואינו חלק מהדרג הפוליטי, **והחלפתו בתקופת בחירות עלולה לגרום לחוסר יציבות שלטונית, לתפקוד לקוי של המשרד ואף לניצול לרעה של סמכויות שלטוניות**. מכאן העיקרון האמור שלפיו, **ככלל, יש להימנע משינויים בתפקידי מנכ"לים בתקופת בחירות**. לצד זאת, יש לזכור כי מנכ"ל המשרד משמש גם כגורם מתווך בין הדרג המקצועי ובין השר ועבודה תקינה של המשרד מחייבת יחסי עבודה ואמון תקינים בין השניים. לכן, במקרה בו השתכנע נציב שירות המדינה כי **אין מנוס** מהחלפת המנכ"ל לשם תפקודו התקין של המשרד, ניתן יהיה לחרוג מן הכלל האמור. במסגרת זו יהיה

מקום ליתן משקל ממשי לשאלה האם המנכ"ל המכהן הוא מנכ"ל שמונה מתוך שירות המדינה, או מנכ"ל שמונה על-ידי השר הקודם מחוץ לשירות הציבורי. במקרה בו קיים צורך כאמור בהחלפת המנכ"ל, **על השר למנות, ככלל, עובד מדינה בכיר כממלא-מקום המנכ"ל**, בכפוף למגבלות הקבועות בסעיף 23א לחוק המינויים.

68. אם כן, על פי ההנחיה, אין לבצע שינויים בתפקיד המנכ"ל **אלא במקרים חריגים ביותר בהם אין מנוס מהחלפת המנכ"ל לשם תפקידו התקין של המשרד**. לכך יש להוסיף את העובדה כי המשיבה 4 הינה מנכ"לית שמונתה מתוך שירות המדינה, וכיהנה כמשרתת ציבור מסורה תחת שתי שרות משפטים (ממפלגות שונות). לפיכך, אין ולא צריכה להיות מחלוקת כי המשיבה 4 כיהנה בתפקידה מתוקף מקצועיותה הידועה לכל והמפורטת בחלק העובדתי לעתירה זו, ולא מדובר במקרה (הנפוץ יחסית, על פי ההנחיה) בה המנכ"ל הינו איש שלומו של השר שמכהן באותה העת.

69. על פי ההנחיה, על המשיב 3 "להשתכנע" כי אכן אין מנוס מהחלפת המנכ"ל לשם תפקודו התקין של המשרד, ורק אז יהיה ניתן לחרוג מן הכלל האמור. במסגרת מערכת הבחירות הקודמת פרסם המשיב 3 כי תוקם ועדת חריגים לענין מינויים בתקופת הבחירות, בהתאם להנחיית היועץ, אשר בראשה יעמד סגנו מוטי אהרוני. בהודעה לתקשורת על ענין זה הבהיר המשיב 3 כי "ישתמש בסמכותו לאשר מינויים בתקופת בחירות רק במקרים חריגים ביותר, שבהם יהיה ברור מעל לכל ספק כי המינוי דחוף וכן **שמדובר במינוי מקצועי ללא זיקה פוליטית בהתאם לכללים**". כן מצוין בהודעה כי ועדת החריגים נוגעת למשרות בהליכי מינוי הכוללים הליך מינוי מנכ"לים.

העתק הודעת המשיב 3 מס' עט/6 מיום 30.12.2018 מצורפת ומסומן כנספח ע/18

העתק הודעת דוברות המשיב 3 מיום 2.1.2019 מצורפת ומסומן כנספח ע/19

70. כאמור לעיל, ועל פי פרסומים שלא הוכחו, המשיב 1 ביקש למנות מועמד **שאינו עובד מדינה בכיר** בעת הזאת, אינו מנכ"ל מקצועי (אינו משפטן בכיר או בעל שם), ובנוסף לכך, אף ביקש למנותו **כמנכ"ל קבוע ולא כממלא-מקום**. על כן, מוסיף המשיב 1 חטא על פשע, באופן המדגיש היטב את החשש החמור

לשיקולים זרים העולה בענייננו, וכן את אי-התחשבותו של המשיב 1 בדינים המחייבים אותו.

ד.1.ג. המשיב 1 מכהן כשר "זמני שבזמניים" ועליו להימנע במיוחד מביצוע שינויים קבועים

71. בעקבות הבחירות לכנסת ה-21 לא צלחה מלאכת הרכבת הממשלה בידי ראש הממשלה מר בנימין נתניהו, והכנסת ה-21 החליטה על התפזרותה בחוק. מספר ימים לאחר פיזור הכנסת ה-21, החליט ראש הממשלה על פיטוריה של הגב' איילת שקד מתפקידה כשרת המשפטים, ויומיים לאחר מכן מינתה הממשלה, שהיא ממשלת המעבר, את המשיב 1 לשר המשפטים.

72. סעיף 30 לחוק יסוד: הממשלה, שכותרתו "רציפות הממשלה" קובע כך:

"30. (א) עם בחירת כנסת חדשה או התפטרות הממשלה כאמור בסעיפים 18, 19, 20 או 21 או עם הגשת בקשה לפי סעיף 29(ב), יפתח נשיא המדינה בהליכים להרכבת ממשלה חדשה כאמור בחוק-יסוד זה.

(ב) עם בחירת כנסת חדשה או התפטרות הממשלה כאמור בסעיפים 18, 19, 20, 21 או 29 תמשיך הממשלה היוצאת במילוי תפקידיה עד שתיכון הממשלה החדשה.

(ג) ראש הממשלה שהתפטר ימשיך במילוי תפקידו עד שתיכון הממשלה החדשה; נפטר ראש הממשלה, נבצר ממנו דרך קבע למלא את תפקידו או הופסקה כהונתו מחמת עבירה, תקבע הממשלה שר אחר שהוא חבר הכנסת וחבר סיעתו של ראש הממשלה, לכהן כראש הממשלה בפועל עד שתיכון הממשלה החדשה.

(ד) ממשלה המכהנת לפי סעיף קטן (ב), רשאית למנות חבר הכנסת להיות שר בתפקידו של שר שחדל לכהן; מינויו של שר לפי סעיף קטן זה אינו טעון אישור הכנסת."

73. על פי הסעיף, עם פיזור הכנסת תמשיך הממשלה היוצאת במילוי תפקידיה עד שתיכון הממשלה החדשה וזאת מכוח עיקרון "רציפות הממשלה".

74. בענייננו אנו, **נוצר מצב חריג ביותר (לראשונה בהיסטוריה החוקתית של מדינת ישראל)**, וזאת לאור העובדה שהכנסת ה-21 לא מינתה כל ממשלה

לפני שהתפזרה, כך שלמעשה, עת מונה המשיב 1 לשר, הממשלה שמינתה אותו, **ללא אישורה של הכנסת**, הייתה ממשלה שמונתה מכוח אמונה של הכנסת ה-20, ולא של הכנסת ה-21.

75. אמנם בענייננו - הן חוק התפזרות הכנסת ה-20, התשע"ט-2018 והן חוק התפזרות הכנסת ה-21, התשע"ט-2019 הוגשו לפי סעיף 34 לחוק יסוד: הכנסת ולא על פי הסעיפים המנויים בסעיף 30(ב) לחוק יסוד: הממשלה, ואולם היועץ המשפטי לממשלה פרסם חוות דעת לפיה מינויים לממשלה בתקופת הבחירות לכנסת ה-22 הינם מינויים על פי סעיף 30(ב) לחוק יסוד: הממשלה - ומשכך אינם טעונים את אישור הכנסת.

76. לאור כל האמור, עולה כי המשיב 1 מכהן בתפקידו לפרק זמן קצר ביותר ובמסגרת **ממשלת מעבר מיוחדת שהמנדט שניתן לה והיקף סמכויותיה לבצע שינויים ראוי שיהיה קטן אף יותר מממשלת מעבר "רגילה"**, ללא שהכנסת הנוכחית נתנה בו את אמונה ואישרה את תפקידו, ואף כשממשלת המעבר המכהנת שאישרה את מינויו מכהנת מתוקף אמונה של הכנסת הקודמת ולא הכנסת הנוכחית (שאף היא, כאמור, התפזרה).

ד.2. עילות ההתערבות

ד.2.א. חריגה מסמכות

77. למעשה, וכפי המתואר לעיל בתשתית הנורמטיבית, על פי ההלכה הפסוקה והנחיות היועץ המשפטי לממשלה, **על המשיב 1 חל האיסור לפטר את מנכ"לית המשרד בתקופת בחירות, אלא בכפוף לחריגים שלא התקיימו בענייננו.**

78. משכך, החלטתו של המשיב 1 לפטר את המשיבה 4, אף אם "בדרך עקיפה", ולמנות תחתיה מנכ"ל חדש, מהווה פעולה מינהלית תוך חריגה מסמכות.

79. פעולתו של המשיב 1 בחוסר סמכות אך מתעצמת, לאור הימנעותו מפנייה מראש, כפי שנדרש בהנחיית היועץ המשפטי לממשלה, אל המשיב 3, נציב שירות המדינה בבקשה כי זה יאשר לו לפטר את מנכ"לית המשרד ולמנות תחתיה מנכ"ל חדש, בכפוף לחריגים המצוינים לעיל.

80. כאשר לעובדה זו מצרפים את החשש לקיומם של שיקולים זרים בהחלטתו של המשיב 1, כפי שצוין בהרחבה לעיל בחלקה העובדתי של עתירה זו - הרי

שהפעולה שבפיטורי המשיבה 4 נעשתה בחריגה מסמכותו של המשיב 1 ולפיכך הינה בטלה ומחייבת התערבות שיפוטית.

81. בפעולתו בחוסר סמכות **חורג המשיב 1 ממצוות העיקרון הבסיסי המושל בפעילות המנהל - עקרון חוקיות המנהל**, המחייב את המשיב 1 לפעול תמיד במסגרת דל"ת אמותיו של החוק.

82. יפים לעניין זה הדברים שנכתבו ע"י כב' השופט דנציגר בע"א 5958/15 **פרחי ביקל בע"מ נ' הועדה המקומית לתכנון ולבניה - ראשון לציון**, בפסקה 25 (פורסם בנבו, 15.12.2016):

"עקרון חוקיות המינהל מהווה נורמה בסיסית במשפט הציבורי. עקרון זה מורה, כי כל רשות מנהלית חייבת לפעול בתוך דל"ת אמות הסמכות שהוקנתה לה בחוק. הרשות המינהלית רשאית ומוסמכת לעשות רק את אותן פעולות שהחוק הסמיך אותה לעשות. זהו הביטוי של עקרון שלטון החוק בתחום המשפט המנהלי. הנפקות המעשית שלו היא, שהפעולה המנהלית חייבת להיות מבוססת על הסמכה בחוק (או מכוחו), וכן שאסור לפעולה זו לחרוג מן הגבולות שנקבעו להסמכה".

בבג"ץ 585/01 **קלכמן נ' ראש המטה הכללי**, פ"ד נח(1) 694, כב' השופטת פרוקצ'יה אף ציינה כי:

"עקרון חוקיות המינהל הוא אבן יסוד במשפט הציבורי, והוא מורה כי רשות מינהלית נהנית אך מהסמכויות שהוקנו לה מכוח הדין. התיימרה הרשות לחרוג מגדר סמכויותיה, יוצאת היא מתחום הכרתו של הדין, ומבחינתו, "מעשיה כמוהם ולא היו" (ב' ברכה משפט מינהלי (כרך א, [24] (בעמ' 35))."

83. כידוע, לעניין בחינת שאלת הסמכות, **אין נפקא מינה אם הפעולה המנהלית מתבטאת בדמות "מעשה", או "מחדל"** - ובענייננו מדובר בפעולה מעורבת - שכן היעדר הפנייה המוקדמת לנציב שירות המדינה משמעו חריגה מסמכות במחדל, ואילו החלטתו על פיטוריה של המשיבה 4 משמעה חריגה מסמכות במעשה. לעניין זה נפנה לד"ר א' שרגא ור' שחר, **המשפט המינהלי**, כרך 3, עמ' 15:

"אכן, המשפט המינהלי מתייחס גם להיעדר החלטה וגם למחדל של הרשות המינהלית, כהחלטה מינהלית במובנה הרחב. **על כן, גם היעדר החלטה ואי-עשייה, כפופים לחובה, שלפיה על הרשות לפעול אך ורק בגדר הסמכויות שהוקנו לה בדין. לכן, ממילא, גם הפרת חובה זו היא בגדר חוסר סמכות, או חריגה מסמכות.**"

84. לעניין זה, יוזכר הכלל בדבר **בטלותו מעיקרא (Void) של המעשה המנהלי שנעשה בחריגה מהסמכות החוקית (Ultra Vires) שהוענקה לרשות המנהלית** (י' זמיר, הסמכות המנהלית, עמ' 54-55). יש לציין כי על אף ריכוך האבחנה האמורה בהלכה הפסוקה בשנים האחרונות, במקרה זה, ולנוכח הפגיעה האנושה בהליכי המינהל התקין, החריגה הקשה מההלכה הפסוקה והחשש הממשי לקיומם של שיקולים זרים, שומה על בית המשפט הנכבד ליישם את הכלל ולהכריז על החלטתו המינהלית של המשיב 1 לפטר, הלכה למעשה, את המשיבה 4, כבטלה.

ד.2.ב. שיקולים זרים, חוסר תום לב וחוסר ניקיון כפיים

85. העותרת תוסיף ותטען כנגד שיקול הדעת הפגום בהחלטה המינהלית של המשיב 1 להדיח את המשיבה 4 ולמנות מנכ"ל חדש תחתיה. ברי, כי אף אם הופקדה בידי גורם סמכות מינהלית למנות ו/או להדיח בעל תפקיד - סמכות זו צריכה להיות מופעלת **בנאמנות, בסבירות, באופן המשרת אינטרסים ציבוריים, בענייניות, ללא שיקולים זרים ובהוגנות, תוך הגנה על כבודו ועל זכויותיו של בעל התפקיד.**

86. ואולם, האופן בו הודחה המשיבה 4 דה פאקטו, והאופן בו מבקש המשיב 1 למנות מנכ"ל חדש למשרד המשפטים - **אינם עומדים באף אחד מהתנאים וממבחי שיקול הדעת הנדרשים בעת קבלת החלטה מינהלית.**

87. עסקינן בפגיעה נרחבת באינטרס הציבורי ובמשיבה 4 עצמה, המנוגדת לחובת הנאמנות של הממשלה ושריה. לעניין זה נפסק בבג"ץ 4566/90 **דקל נ' שר האוצר**, פ"ד מה(1) 28, 33-34:

"רשות ציבורית, **הממנה עובד בשירות הציבור, פועלת כנאמן הציבור, וכלל גדול בידינו, שנאמנות זו צריך שתופעל בהגינות, ביושר, ללא שיקולים זרים ולטובת הציבור, שמכוחו ולמענו מסורה סמכות המינוי בידי הרשות**

הממנה. נאמר על כך מפי מ"מ הנשיא ח' כהן בבג"צ 142/70 [1], בעמ' 331: 'לא הרי רשות היחיד כהרי רשות הציבור, שזו בתוך שלה היא עושה, ברצותה מעניקה וברצותה מסרבת, ואילו זו כל כולה לא נוצרה כי אם לשרת את הכלל, שלה אין לה ולא כלום: כל אשר יש לה מופקד בידיה כנאמן, וכשלעצמה אין לה זכויות או חובות נוספות על אלה, או שונות ונפרדות מאלה, אשר הן נובעות מנאמנות זו או הוקנו לה או הוטלו עליה מכוח הוראות חקוקות"'.⁸⁸

העותרת תטען כי ההחלטה על מהלך הפיטורים לוקה בחוסר ענייניות ומעלה חשש כבד לקיומם של שיקולים זרים, חוסר ניקיון כפיים וחוסר תום לב. זאת, לאור החריגה החמורה מהנחיית היועץ המשפטי לממשלה ומההלכה הפסוקה המורות כי ככלל אין לבצע חילופי גברא במשרד מנכ"ל משרד ממשלתי בתקופת בחירות, אלא אך במקרים חריגים ביותר, כשנוכח נציב שירות המדינה שאין מנוס מהחלפת המנכ"ל לשם תפקודו התקין של המשרד:

"לצד זאת, יש לזכור כי מנכ"ל המשרד משמש גם כגורם מתווך בין הדרג המקצועי ובין השר ועבודה תקינה של המשרד מחייבת יחסי עבודה ואמון תקינים בין השניים. לכן, **במקרה בו השתכנע נציב שירות המדינה כי אין מנוס מהחלפת המנכ"ל לשם תפקודו התקין של המשרד,** ניתן יהיה לחרוג מן הכלל האמור. במסגרת זו יהיה מקום ליתן **משקל ממשי לשאלה האם המנכ"ל המכהן הוא מנכ"ל שמונה מתוך שירות המדינה, או מנכ"ל שמונה על-ידי השר הקודם מחוץ לשירות הציבורי.** במקרה בו קיים צורך כאמור בהחלפת המנכ"ל, על השר למנות, ככלל, עובד מדינה בכיר כממלא-מקום המנכ"ל, בכפוף למגבלות הקבועות בסעיף 23א לחוק המינויים."

בענייננו, המשיב 1 לא הצביע על כל סיבה ממשית המצדיקה את החלפתה של המשיבה 4. אף אם המשיב 1, השר הזמני שמונה לתפקידו לחודשים ספורים בלבד, חש כי יש פגם ביחסי האמון בינו לבין המשיבה 4, הוא לא הצביע על כך שפגם זה ימנע את "תפקודו התקין של המשרד" למשך התקופה הקצרה בה יכהן כשר המשפטים עד להקמת ממשלת ישראל ה-35, בהינתן שמדובר ממילא בתקופה קצרה שהיכולת להוביל בה מדיניות ויוזמות חדשות כלל לא קיימת,

ובהינתן כי אין צורך חיוני בהחלפת מנכ"לית מקצועית במאן שהוא אחר, מתחזק החשד כי אכן מדובר כאן בהחלטה שהתקבלה בחוסר תום לב וחוסר ניקיון כפיים, ותוך כדי שקילת שיקולים זרים.

90. כמו כן, המשיב 1 כלל לא קיים את חובתו לפנות אל המשיב 3 בבקשה למנות בתקופת בחירות מנכ"ל חדש למשרדו, ופנייתו אליו בעניין הצורך האקוטי, לשיטתו, בהחלפת המנכ"לית התקיימה **רק בדיעבד, לאחר פיטוריה של המשיבה 4, ורק לאחר שהמשיב 3 פנה אליו במכתב ושאל אותו מהם נימוקיו לאותם הפיטורים.**

91. מעבר לכך, המשיב 5, מועמדו של המשיב 1 למשרה (ככל שהשיגה ידה של העותרת לבדוק טם הגשת העתירה) אינו עובד מדינה, לא מגיע ממשרד המשפטים או ממשרד ממשלתי כל שהוא ואף לא ניכר כי יש לו כישורים מיוחדים שסייעו לו להיכנס לתפקיד כה חיוני וחשוב בתקופה קצרה ביותר. כמו כן, לא ניכר כי המשיב 5 יצליח לסייע למשיב 1 להוציא לפועל את ה"מדיניות" אותה שואף להוציא לפועל, מדיניות שהמשיב 1 חושש כי המשיבה 4 לא תוכל לסייע לו לקדם, מאחר ולשיטתו, לא שוררים ביניהם יחסי אמון תקינים.

92. כלומר, **אין כל היגיון, על פניו, במינוי מנכ"ל חדש לתקופה של פחות משלושה חודשים, אשר כלל הוא אינו עובד מדינה ולא מגיע מהתחום, וכשהדבר סותר את הנחיות היועץ המשפטי לממשלה בעניין.**

93. **משהעובדות מצביעות על כך שאין שיקולים ענייניים העומדים בבסיס החלטתו של המשיב 1, החשש הוא כי את מקומם תופסים שיקולים זרים ולא ענייניים.** כפי שהצביע היועץ המשפטי לממשלה בהנחיה בעניין מינויים בתקופת בחירות, אחד השיקולים להגביל את הממשלה ממינויים אלו היא **החשש שמא שיקולים זרים ולא ענייניים, ולא האינטרס הציבורי, יובילו להחלטתם בענייני המינויים:**

"עוד הבהיר בית המשפט בפרשת לנדשטיין, כי ביסוד המגבלות על מינויים בתקופת בחירות עומד שיקול כפול: ראשית, הממשלה אינה פועלת עוד מכוח אמון הכנסת אלא מכוח עקרון הרציפות עד לכינון ממשלה חדשה; ושנית, **קיומו של חשש מוגבר לכריכת שיקולים מפלגתיים ואישיים בהליכי מינוי ערב בחירות, ובכלל זאת חשש מוגבר לניגוד עניינים במינוי ולהעדפת אינטרסים מפלגתיים על**

פני האינטרס הציבורי (הנחיית היועץ המשפטי לממשלה,
בעמ' 2).

94. יודגש, כי דרישת הענייניות הינה בסיס לכל מערכת אמון בין רשות מינהלית לבין הציבור, אשר היא משמשת אותו בנאמנות, וכי נדרש כי **החלטת הרשות תתבסס על שיקולים ענייניים בלבד**. לעניין זה נפנה לדבריה של כב' השופטת א' פרוקצ'יה, בבג"ץ 10907/04 **סולודוך נ' עיריית רחובות**, פ"ד סד(1) 331, פס' 65:

"על רשות מינהלית לשקול שיקולים ענייניים ולהימנע משיקולים זרים בפעולותיה ובהחלטותיה. על מניעה להיות רלבנטיים לענין ולקדם את צרכי המינהל בהשגת המטרה שלשמה נעשית הפעולה."

95. למרבה הצער, נראה כי לא היו אלו השיקולים המקצועיים והענייניים אשר הנחו את המשיב 1 בהתנהלותו. ההתנהלות משקפת, כאמור, חשש לקיומם של שיקולים זרים ולהשפעות של שיקולים פוליטיים, אישיים ומפלגתיים על המהלך.

96. בין היתר, דומה כי פיטורי המשיבה 4 נעשו על מנת להשפיע על מינוי פרקליט המדינה הבא, אשר מנכ"ל המשרד נמנה על הצוות שאמון על מינויו, אשר מן הסתם, סובר המשיב 1 כי "מינוי נוח" של פרקליט מדינה חדש יכול להביא למילוט ראש הממשלה מאימת הדין.

97. כמו כן עולה החשש כי פיטוריה של המשיבה 4 קודמו לאור הגנתה של זו על תקינות הליך המכרז לתפקיד המשנה לפרקליט המדינה (אכיפה כלכלית) שבו התמודדה גם עוה"ד ליאת בן ארי, פרקליטת מחוז ת"א (מיסוי וכלכלה) ותשובתה המפורטת שהוגשה למשיב 3 בעניין; וייתכן שלאור רצונו "לקבוע עובדות בשטח" ולמנות מנכ"ל חדש שעל מנת לפטרו, יהיה צורך במעשה אקטיבי על ידי השר הבא שימונה לאחר הבחירות לממשלת ישראל ה-35.

98. עניין נוסף הראוי להתייחסות הוא האפשרות הקיימת כי המשיבה 4 פוטר לאור חזרתה של שרת המשפטים הקודמת, אילת שקד, לזירה הפוליטית לאחר שזו רק לפני ימים מספר הודיעה כי תשוב לעמוד בראש רשימת מפלגת "הימין החדש" - וניסונו של המשיב 1 לערער את יד ימינה של שקד במשרד המשפטים, המשיבה 4, אשר על אף שלא מונתה על ידי שקד, הצליחו אלו לעבוד יחד באופן מעורר השראה.

99. מכל מקום, הדחת המשיבה 1 מתפקידה באופן המתואר, מלמדת אפוא על מעקף פסול של ההלכה הפסוקה והנחיות היועץ המשפטי לממשלה, ומצביעה על חשש כבד לשקילת שיקולים זרים וחוסר ענייניות, המחייבים להורות על בטלות המהלך.

ד.2.ג. חוסר סבירות קיצוני

100. עקרון על במשפט הציבורי הוא כי על הרשות להפעיל סמכויותיה בסבירות, וכי הפעלה בלתי-סבירה של הסמכות היא עילה עצמאית שיכולה להביא אף לבטלותה של הפעולה שנעשתה, או לחיוב לפעול מקום שהרשות נמנעה באופן בלתי-סביר מפעולה [לעניין זה, ראו למשל, בג"צ 389/80 דפי זהב נ' רשות השידור, פ"ד לה(1) 421 (1981), וכן בג"צ 1635/90 ז'רז'בסקי נ' ראש הממשלה, פ"ד מה(1) 749 (1991) (להלן: "פרשת ז'רז'בסקי")].

101. בעשורים האחרונים עיצבה ההלכה הפסוקה את עילת הסבירות, ובכך הופקדו בידי בית המשפט הכלים ליתן פתרונות לבעיות החברתיות שהקדימו את חזונו של המחוקק. ואכן, משמשת כיום עילה זו מכשיר מרכזי וחיוני של הביקורת השיפוטית על המינהל, והיא ניצבת במוקד ההגנה על הפרט והציבור מפני שרירות השלטון. התייחסה לכך השופטת פרוקצ'יה בפס' 33 לפסק דינה בבג"ץ 5853/07 אמונה תנועת האישה הדתית לאומית נ' ראש הממשלה (להלן: "עניין אמונה"):

"על פי תפיסת המשפט המינהלי בדורות האחרונים משמשת עילת הסבירות מכשיר מרכזי וחיוני של הביקורת השיפוטית על המינהל, והיא ניצבת במוקד ההגנה על הפרט והציבור מפני שרירות השלטון. באמצעות עילה זו, נבחנת הרציונליות שבהחלטת המינהל כמושג נורמטיבי, ולצורך בחינה זו נקבעו אמות מידה שעל בית המשפט לבחון, קרי: האם נשקלו על ידי הרשות המינהלית מלוא השיקולים הרלבנטיים לענין, והם בלבד, או שמא נשקלו שיקולים זרים וחיצוניים לענין; שנית, האם הרשות ייחסה לכל אחד מהשיקולים הרלבנטיים את משקלו היחסי הראוי, והגיעה באמצעות שקילה זו לנקודת איזון המצויה במתחם הסבירות הנתון לה. מיתחם סבירות זה עשוי להשתנות מענין לענין, בהתאם לנתונו ולמאפייניו של המקרה. בלא הבטחה כי החלטת המינהל תהא סבירה

ורציונלית, צפויים הפרט והציבור להיפגע פגיעה קשה. אין די בקבלת החלטה מינהלית בסמכות ובתום לב. על ההחלטה להיות רציונלית ונבונה במסגרת מיתחם שיקול הדעת הנתון לרשות המוסמכת."

102. לעיתים, וכך נקבע בפסיקה שוב ושוב, די בעילת חוסר הסבירות הקיצונית בכדי להביא להתערבות במעשה הרשות. לעניין זה יפות קביעותיו של כב' המשנה לנשיאה רובינשטיין בבג"ץ 3997/14 **התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' שר החוץ ואח'** (ניתן ביום 12.02.2015 ומופיע בנבו):

"כשלעצמי סבורני ובמפגיע, כי אין דופי בשימוש בעילת הסבירות כעילה לביקורת שיפוטית, שכמובן צריכה להיות מופעלת באורח מושכל וזהיר במקום הראוי. אם במינויים עסקינן, **תולדות המינהל הציבורי בישראל עמוסות מקרים, לא אחד ולא שניים, שבהם ניתן היה למנוע מינויים לא ראויים בעליל רק בגדרי סבירות, כיון שבצד ה"פורמלי" היה הציון "עובר".** למיטב הבנתי, גם הנשיא לנדוי, שהסתייג מעילת הסבירות [...], היה מודה, מתוך יושרתו והקפדתו היתרה על טוהר המינהל הציבורי, כי יש מקרים שבהם עילה זו היא הדרך היחידה למניעת מינוי פסול. עילת הסבירות, ושוב - בכל הזהירות - מאפשרת לבית המשפט לשמש כמה שקרוי בלשון עידננו "המבוגר האחראי", **ולא אחטא לאמת אם אניח כי לא מעטים בין ראשי הממנים עצמם מייחלים בסתר ליבם להתערבות הבג"צית, כדי למנוע מינוי שנולד מלחצים כאלה ואחרים... וכדברי חברי השופט עמית בענייננו, יש בעילת הסבירות כדי "לחזק ולהטמיע נורמות של אתיקה ציבורית ולהגן על האינטרס של נקיין כפיים בשירות הציבורי"**... אואסיף שלטעמי במקרים מסוימים אף לא נעשה די שימוש בדוקטרינת הסבירות..."

103. בענייננו, החלטתו של המשיב 1 להוביל לפיטוריה של המשיבה 4 - אף שמונה לחודשים ספורים בלבד על ידי ממשלת מעבר ומבלי שהכנסת הנוכחית נתנה בו (או בממשלה) את אמונה, תוך ביצוע המעשה בתקופת בחירות - ולמנות מנכ"ל

אחר תחתיה, אשר כלל אינו עומד בתנאי המינימלי של עובד שירות המדינה, הינה החלטה בלתי סבירה באופן קיצוני ודינה בטלות.

104. זאת, ראשית משום שמתחם הסבירות של הפעולות השלטוניות בתקופת ממשלת מעבר הינו מתחם צר יותר מלכתחילה, וכן לאור הפגיעה הקשה בתפקוד המשרד, יציבותו ויעילותו, הסטייה החריגה מהדין וההנחיות הנוגעות למיננים בתקופת בחירות, וכן משום הפגיעה הקשה באמון הציבור בפעילות רשויות השלטון- וכפי שיוסבר להלן.

מתחם הסבירות של הפעולות השלטוניות בתקופת ממשלת מעבר הינו

ממילא מתחם צר

105. כאמור, מצויים אנו בתקופת ממשלת מעבר. למעשה, המדובר בממשלת מעבר "כפולה". גם כזו המכהנת "אחרי בחירות" וטרם הקמת ממשלה, וגם כזו המכהנת "לפני בחירות" (לעניין זה ראו מאמרם של ד"ר עמיר פוקס וד"ר עופר קניג, "ממשלה בהקפאה", באתר המכון הישראלי לדמוקרטיה).

106. העובדה כי מדובר בממשלת מעבר, בוודאי ממשלת מעבר "כפולה", משפיעה על מתחם הסבירות של פעולותיה של אותה הממשלה. כך נאמר על ידי כב' הנשיא ברק בבג"ץ 5167/00 וייס נ' ראש-הממשלה של מדינת ישראל, פ"ד נה(2) 455 (בפס' 10 לפסק דינו):

"לכל גוף הפועל על-פי דין "מיתחם של סבירות" המשקף את מגוון הפעולות החוקיות שאותו גוף רשאי לעשותן. היקפו של המיתחם לעניין סוגיה נתונה תלוי במאפייניה של הסמכות. כותב השופט זמיר:

"השאלה אם החלטה מינהלית לוקה בחוסר סבירות קיצוני תלויה בגבולות של מיתחם הסבירות, הוא המיתחם שבו הרשות המינהלית רשאית להחליט לפי שיקול דעתה. מיתחם הסבירות של כל סמכות מינהלית תלוי במאפיינים של הסמכות: מה הלשון והתכלית של החוק המסמיך; מי הרשות המוסמכת; מהו העניין המוסדר על-ידי הסמכות; האם הסמכות מופעלת בעיקר על יסוד מימצאים עובדתיים, על יסוד שיקולים של מדיניות, או על יסוד מבחנים מקצועיים, כגון: מבחנים רפואיים או הנדסיים; וכיוצא באלה. בהתאם למאפיינים אלה משתנה מיתחם הסבירות: יש שהוא צר ויש

שהוא רחב" (בג"ץ 2533/97 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ממשלת ישראל [4], בעמ' 57).

וברוח דומה כתב השופט אור:

"מיתחם הסבירות מתווה את התחום שבו החלטת הרשות תהיה סבירה, במובן זה שלא קמה עילה להתערב בהחלטה. אך תחום פריסתו של מיתחם זה אינו אחיד. הוא עשוי להשתנות בהתאם לנסיבותיו של מקרה נתון. הוא נגזר מטיב העניין העומד לדיון. הוא נגזר מטיב הערכים הפועלים בעניין נתון" (בג"ץ 2534/97 ח"כ יהב נ' פרקליטת המדינה [5], בעמ' 28).

107. על רקע זה מתבקשת המסקנה כי לעניין סוגיות נתונות, מתחם הסבירות של ראש-ממשלה שהתפטר ושל חברי ממשלתו צר ממתחם הסבירות של ראש-ממשלה ושל ממשלה המכהנים כרגיל. הטעם לכך הוא זה שעל ראש-ממשלה זה ועל ממשלה יוצאת זו להביא בחשבון את הנתון המיוחד - נתון שממשלה ברגיל אינה צריכה להתחשב בו - והם תכלית קיומה ומקור סמכותה. זאת ועוד, "מתחם" הסבירות של ראש-ממשלה וממשלה אלו משתנה ככל שמועד סיום כהונתו של ראש-הממשלה הנבחר מתקרב והולך. על-כן "מתחם" זה נעשה צר יותר - והצורך באיפוק ובריסון נדרש יותר - לאחר הבחירות, ובטרם יחל ראש-הממשלה הנבחר בכהונתו, והכול כפוף לצורכי הציבור החיוניים.

108. כך, למשל, ככלל, ראוי הוא בגדרי מדיניות הפנים כי ראש-ממשלה יוצא וחברי ממשלתו לא יבצעו מינויים למשרות בכירות וישאירו את מלאכת המינוי לראש-הממשלה הנבחר ולממשלתו, אלא אם כן, בנסיבות העניין, דרישות התפקיד יוצרות צורך ציבורי חיוני לאייש את המשרה בלא להמתין לתחילת הפעילות של ראש-הממשלה הנבחר, או שמדובר במינוי מקצועי כאשר לא נראה טעם מספיק לדחיית המינוי.

109. אם כן, את סבירות החלטתו של המשיב 1, אשר מונה, כאמור, על ידי ממשלת מעבר, אשר אף היא לא מכהנת מכוח אמון הכנסת הנוכחית, יש לבחון דרך משקפיים אלו, של מתחם סבירות מצומצם.

החלטתו של המשיב 1 לא סבירה באופן קיצוני לנוכח חריגתה, ללא כל סיבה עניינית, מההלכה ומההנחיות המנהליות לעניין מינויים בתקופת בחירות

110. כפי המתואר לעיל, החלטתו של המשיב 1 נעשתה בעת שהוא עצמו מונה על ידי ממשלת מעבר, אשר הכנסת הנוכחית לא נתנה בה את אמונה, וכאשר מונה לתפקיד שר המשפטים לתקופה קצרה ביותר של מספר חודשים עד להקמת ממשלת ישראל ה-35, לאחר הבחירות לכנסת ה-22 הצפויות להתקיים בעוד פחות מחודשיים ימים.

111. לא זו אף זו, המשיב 1 לא הציג ולו סיבה אחת מספקת מדוע עליו לבצע את המהלך, פרט לאמירה סתומה וכללית לפיה לא שוררים בינו לבין המשיבה 4 יחסי האמון הנדרשים לקידום מדיניותו במשרד המשפטים.

112. ואולם, כאמור, העובדה כי המשיב 1 מצוי תחת ממשלת מעבר, אין עניינה רק הגבלה על מינויים בתקופה זו אלא משמעה איפוק וריסון בקידום מדיניות והפעלת סמכויות שנועדו לעיתות שיגרה. כך נקבע בבג"ץ 8815/05 עו"ד אברהם לנדשטיין נ' עו"ד מאיר שפיגלר (פורסם בנבו, 26.12.05) בפס' 9 לפסק דינה של כב' השופטת פרוקצ'יה:

"למציאות זו שבה מכהנת ממשלה כממשלת מעבר מכח הוראות החוק, אך בלא שהיא נהנית מאימון העם, ישנן תוצאות משפטיות. אמנם, לא נמצא הגבלה פורמלית בחוק על סמכויות ראש הממשלה והשרים, ואלה לא צומצמו בדין לפעולות שוטפות בלבד, בין מכח פרשנות ההסדר הסטוטורי החל על הענין ובין מכח עקרון חוקתי כללי של משפט מקובל. אולם, כפיפותה של ממשלת מעבר לעקרונות המשפט הציבורי הכללי, מטילים עליה חובה לפעול בתקופת המעבר בסבירות ובמידתיות, כנגזר מהאופי המיוחד של השלטון בעת זו. חובה זו מצריכה מערך של איזונים אשר נועד, מצד אחד, להבטיח יציבות והמשכיות לבל ייווצר חלל שלטוני; מצד שני, היות ממשלת מעבר ממשל זמני שאינו ניזון מאימון הכנסת והציבור, מוליד צורך בריסון רב בהפעלת סמכויות השלטון, שנועדו ביסודן לעיתות שיגרה. בתקופה זו, מחוייב השלטון באיפוק בהפעלת סמכויותיו לגבי כל אותם עניינים שאין כורח ודחיפות מיוחדת לפעול בהם בתקופת המעבר. דברים אלה אינם חלים על עניינים חיוניים שבהם יש לעסוק גם בתקופת מעבר שלטונית. נדרש, איפוא, איזון עדין בין

החובה לפעול במקום שיש צורך חיוני בכך, לבין חובת השמירה על איפוק וריסון בהפעלת סמכויות שלטוניות, בהינתן תשתית הממשל המיוחדת המאפיינת ממשלה בתקופת מעבר."

113. כלומר, מהאמור עולה כי ממילא אותה "מדיניות" אותה מבקש המשיב 1 להוביל בתקופת ממשלת המעבר, איננה יכולה להיות מדיניות הסוטה באופן משמעותי מהמדיניות שהייתה קיימת במשרד המשפטים עד כה. המשיב 1 מנוע, ממילא, מקידום מדיניות חדשה שאין בה כורח או דחיפות מיוחדת, ולמעשה עליו לפעול על מנת לשמר את הקיים, לקדם את אותה המדיניות שהתוותה קודמתו.

114. לאור כך, תמוהה טענתו של המשיב 1 כי על מנת לקדם את מדיניותו עליו לפטר את המשיבה 4, שאינו רוחש לה יחסי אמון.

115. לאור כל האמור, נוכח החריגה של מהלך הפיטורים מההלכה ומההנחיות הנוגעות למינויים בתקופת בחירות, וכן לאור העובדה שממילא המשיב 1 מוגבל בסטייה ממדיניות המשרד עד כה, החלטתו לפטר את המשיבה 4, אשר כיהנה בתפקידה משך חמש וחצי שנים, ואשר מקצועיותה לא הוטלה בספק - איננה סבירה באופן קיצוני, ודינה בטלות.

החלטתו של המשיב 1 לא סבירה באופן קיצוני לאור הפגיעה החמורה ביציבות משרד המשפטים ויעילותו

116. בהנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 1.1501 שכותרתה "מינויים בתקופת בחירות", בין השיקולים שבגינם מצוין היועץ המשפטי לממשלה כי ככלל אין להחליף מנכ"ל משרד בתקופת בחירות - מצוין גם שיקול היציבות של המשרד הממשלתי. ולאור חשיבות הדברים נביאם בשנית:

"מינוי מנכ"לים: ככלל, על שר המכהן בתקופת בחירות להימנע מהחלפת מנכ"ל המשרד. אמנם, דרך-כלל, שר רשאי למנות מנכ"ל בהתאם לשיקול-דעתו, בכפוף לבדיקת כישורי המועמד, כמו גם לסיים את כהונתו; מדובר במינוי אישי של השר, ושרים אכן נוהגים לעתים להחליף את מנכ"ל המשרד עם כניסתם לתפקיד, או בסמוך לאחר מכן. עם זאת, המנכ"ל הוא הדרג המקצועי הבכיר במשרד ואינו חלק מהדרג הפוליטי, והחלפתו בתקופת בחירות עלולה לגרום לחוסר יציבות שלטונית, לתפקוד לקוי של המשרד ואף

**לניצול לרעה של סמכויות שלטוניות. מכאן העיקרון
האמור שלפיו, ככלל, יש להימנע משינויים בתפקידי
מנכ"לים בתקופת בחירות..."**

117. בענייננו, מדובר במשרד שרק לאחרונה יציבותו התערערה עת פוטרה השרה העומדת בראשו, ומונה המשיב 1 במקומה, והנה זמן קצר ביותר לאחר מכן, מבקש זה להביא על המשרד **רעידת אדמה נוספת** ולהחליף את המנכ"ל.

118. החלטה מנהלית זו, המבוססת על שיקולים שאינם ענייניים ופוגעת באינטרס הציבורי, עלולה לערער פעם נוספת את משרד המשפטים, לפגוע בעבודתו השוטפת, לפגוע ביציבותו ובקידום המהלכים הקורים במשרד.

119. זאת, על אחת כמה וכמה, כאשר מדובר במנכ"ל אשר סביר להניח יוחלף פעם נוספת בעוד כשלושה חודשים, לאחר שימונה שר חדש למשרד המשפטים, הפעם לקדנציה שלמה ולא לתקופה קצרה ביותר, תחת ממשלת ישראל ה-35. הסבירות הגבוהה לכך שהמשיב 5 יוחלף בעוד מספר חודשים, נובעת מהעובדה שהמשיב 5 לא בא מתוך המערכת הציבורית ולא סביר כי השר הבא יבחר להשאירו כמנכ"ל, והנה פעם נוספת תתערער יציבותו של משרד המשפטים.

120. אם כן, חוסר הסבירות של ערעור יציבותו של משרד המשפטים פעם נוספת, שלא לצורך אמיתי וללא שיקולים ענייניים, מחייב התערבות שיפוטית וביטול ההחלטה.

החלטתו של המשיב 1 לא סבירה באופן קיצוני לאור הפגיעה החמורה באמון הציבור

121. בנוסף על כל האמור, המהלך אותו ביצע המשיב 1 פוגע פגיעה חמורה ביותר באמון הציבור בנבחרי ובמשרתיו, פגיעה המחייבת התערבות שיפוטית ובטלות ההחלטה.

122. בעניין זה, די בפרסומים השונים שפורסמו באמצעי התקשורת בדבר השיקולים שהניעו את המשיב 1 לבצע את המהלך, לעמדתם של עיתונאים שונים ושל אישי ציבור שונים, על מנת להצביע על השבר הגדול שהמהלך מעורר באמון הציבור בניקיון הכפיים של המשיב 1, ושל רשויות השלטון בכלל. פרסומים אלו מעידים כאלף עדים כי המדובר בהחלטה לא סבירה, אשר מערערת את אמות הסיפים של אמון הציבור במשרתיו ונבחרייו.

123. הלכה פסוקה היא כי הממשלה, ראש הממשלה וכל שר וסגן שר הם נאמני הציבור. משלהם אין להם ולא כלום. כל שיש להם, למען הציבור יש להם. בית המשפט

העליון עמד פעמים רבות על חשיבות נאמנותם של נבחר הציבור לשליחותם הציבורית, כתנאי שאין בלתו להבטחת אמון הציבור בנבחריו.

124. התייחס לכך, בלשונו הציורית, כב' השופט חשין בבג"צ 103/96 עו"ד יוסף פנחס כהן נ' היועץ המשפטי לממשלה, פד"י נ(4) 309:

"נבחר הציבור הינו שליח הציבור, וכאותו שליח ציבור האומר להיות פה לקהל ומציג עצמו כעני ממעש, נרעש ונפחד, כן הוא נבחר הציבור: **משלו אין לו ולא כלום וכל אשר ברשותו ובהחזקתו - משל הקהל והקהילה הוא. הגינות, יושר לבב וטוהר המידות הינם סימני היכר מובהקים שניתן בנבחר ציבור ראוי לשמו, ותכונות נפש אלו הן עמוד האש ועמוד הענן שיוליכו את נבחר הציבור הדרך.** רק כך יוכל פרנס לנהג כראוי קהילה שבחרה בו לנהגה, ורק כך יזכה נבחר הציבור באמון הקהל. וכולנו ידענו כי באין אמון של הקהילה במנהיגיה, ייפרע עם ותאבד ממלכה. וככל שנעלה במעלה המנהיגות כן נתבע ממנהיגי הקהילה ביתר כי יקרנו יושר ואמת" (הדגשות הוספו ע"י הח"מ).

125. החלטתו של המשיב 1 לעניין פיטוריה של המשיבה 4 ומינוי מנכ"ל אחר תחתיה, כאשר המדובר בתקופה של כשלושה חודשים בלבד ותחת ממשלת מעבר, כאשר ממילא מנוע הוא מביצוע תהליכים מרחיקי לכת ושינוי המדיניות באופן דרסטי - איננה יכולה להתקבל בשוויון נפש. וכך נאמר על חשיבות אמון הציבור במנהיגיו ועל עילת ההתערבות המבוססת על הפגיעה באמון זה:

"**בהעלות אירוע מסויים לפני בית-המשפט, ובהתעורר חשש כבד, חשש רציני, כי בשל מעשה או מחדל מסויימים יאבד או ייפגע אנושות אמון העם במנהיגיו, בית-המשפט לא יותר לשבת באפס מעשה ולטעון ידינו לא שפכו את הדם הזה ועינינו לא ראו. במובן מסויים יש בהתערבותו של בית-המשפט באירועים מעין-אלה התערבות שבהגנה עצמית. הגנה עצמית על מערכת הממשל בכללה ובה הרשות השופטת אף-היא. כי מה ישיב בית-המשפט משיטען נגדו כי בעיניו ראה עיוות ולא עשה דבר? זו היא הילכת דרעי ופנחסי והיא שתוליך אותנו הדרך.**" [בג"ץ 1993/03 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ']

ראש הממשלה, מר אריאל שרון, פס' 28 לפסק דינו של
כב' השופט (כתוארו אז) חשין (הדגשות הוספו ע"י הח"מ).

126. עינינו הרואות, לאור פיטוריה של המשיבה 4 על ידי המשיב 1 לעת הזו, כפי שנעשו, תוך הפרה של ההלכה הפסוקה והנחיות היועץ המשפטי לממשלה, תוך דריסת עקרונות הגינות בסיסיים, תוך היעדר שיקולים ענייניים, תוך פגיעה אנושה באמון הציבור - נוכח כל האמור בנפרד וכל שכן במצטבר, הרי כי מינוי זה בלתי סביר באופן קיצוני, ומשום כך מתבקש בית המשפט הנכבד להורות על ביטולו.

ה. סיכום

127. הנה הונחה על שולחנו של בית המשפט הנכבד עתירה חשובה מאין כמותה אשר עניינה אשר עניינה בהחלטה שהתקבלה על ידי שר זמני, אשר מונה בממשלת מעבר זמנית וחריגה בקיומה, מבלי שמינויו קיבל את אישורה של הכנסת.

128. החלטה של שר משפטים אשר בחר ביודעין להתנער מהנחיות היועץ המשפטי לממשלה, ומכללי המנהל התקין וההלכה המחייבת, לפעול מבלי שהוא מקבל את אישורו של נציב שירות המדינה כפי המתחייב בהנחיות, ופועל בחוסר סמכת ומתוך מערך שיקולים בלתי ענייני אשר דומה וכל כולו בשיקולים זרים אשר אינם ממן העניין.

129. התנהלותו זו, וההחלטה שקיבל להדיח את המשיבה 4 מתפקידה בעת הזו ובדרך זו, פוגעים ביציבות המשרד וביכולתו להוביל את התכניות ארוכות הטווח אשר אושרו לעת הזו, פוגעים באמון הציבור בדרך קבלת ההחלטות על ידי גורמי השלטון, ואינם סבירים באופן קיצוני היורד עד לשורשי העניין.

130. לאור כל האמור לעיל תתכבד העותרת לבקש מבית המשפט הנכבד ליתן הצווים על תנאי המפורטים ברישא לעתירה זו, ולעשותם למוחלטים.

131. כן תתכבד העותרת לבקש מבית המשפט הנכבד ליתן את צווי הביניים המפורטים אף הם ברישא לעתירה, ועל מנת שלא תעמוד חלילה העותרת בפני מעשה עשוי בעת שתידון העתירה ולאחריה.

132. כן לאור דחיפות הנושא וחשיבותו תתכבד לבקש העותרת כי יקבע מועד דיון דחוף.

133. מן הדין ומן הצדק להיענות לעתירה זו.

תומר נאור, עו"ד

אליעד שרגא, עו"ד

אלון ספיר, עו"ד

זהר אלטמן - רפאל, עו"ד

ב"כ העותרת

July 2019 25 ,July, 2019 25